

VincotteMAGAZINE

December 2009 | nr. 2 | jaargang 1
Periodiek tijdschrift uitgegeven door Vincotte

**ITER, internationaal
en prestigieus**

**Explosieveilgheid voor
volledige procesketen**

**OK biobased: sterren voor
hernieuwbare grondstoffen**

**Innovatie
ITER,
internationaal
en prestigieus**

Vinçotte doet inspecties bij de bouw van een fusiereactor.

**Design Review
Een klare kijk op
staalconstructies**

Controles bij het ontwerp en bij het maken van staalconstructies. Daar is het bij Design Review om te doen.

Milieu

**OK biobased: sterren voor
hernieuwbare grondstoffen**

Nieuw certificatiesysteem OK biobased voor producten op basis van hernieuwbare grondstoffen.

- 2 Edito**
- 3 ITER, internationaal en prestigieus**
Inspecties bij bouw van fusiereactor
- 5 Explosieveiligheid voor volledige procesketen**
ATEX-experts in huis
- 7 Coördinatie van grote projecten**
Vinçotte begeleidt renovatie van elektriciteitscentrale van Electrabel te Amercoeur
- 9 Een klare kijk op staalconstructies**
Combinatie van vakkennis en ervaring
- 11 Diensten op maat van de klant**
Sadepan Chimica krijgt combi-audit in 5 dagen
- 13 OK biobased: sterren voor hernieuwbare grondstoffen**
Wetenschappelijke en precieze analysestechniek
- 15 Actueel**

It's about you and your world

De Belgische en Europese energiemarkt is volop in beweging. Thema's als duurzame energieproductie en -consumptie, bevoorradingszekerheid en hernieuwbare

bronnen halen haast dagelijks de kranten. Logisch ook, want de mate waarin overheid en bedrijfsleven erin slagen een efficiënt energiebeleid op poten te zetten, wordt de komende eeuw beslissend voor onze welvaart en ons welzijn. Zo'n beleid moet uiteraard rekening houden met de mogelijkheden van onze natuurlijke leefomgeving. Vinçotte volgt de ontwikkelingen op het vlak van energie, hernieuwbare materialen en milieu op de voet. Hoe zit het met de haalbaarheid van kernfusie als energiebron

**EEN MULTIDISCIPLINAIRE,
KOSTENEFFICIËNTE
AANPAK EN DIENSTEN
OP MAAT**

Ondanks de schokgolven die de economische crisis nog steeds veroorzaakt, leggen veel bedrijven een aanstekelijk dynamisme aan de dag. Ze bereiden volop de toekomst voor. Als onafhankelijke inspectie-, controle- en certificatiepartner bieden we hen daarin ondersteuning. Een multidisciplinaire, kostenefficiënte aanpak en diensten op maat geven bedrijven een houvast in een snel veranderende omgeving, die ondanks alles kansen en mogelijkheden biedt.

Neem even de tijd en doe inspiratie op in de volgende artikels.

Michel Vandegard

CHIEF MARKETING OFFICER

op aarde? Het ITER-project is een sterk staaltje van spijttechnologie binnen dit domein. Onze specialisten, geselecteerd om de keuringsactiviteiten uit te voeren, zijn van de partij.

ITER, internationaal en prestigieus Inspecties bij bouw van fusiereactor

Wordt kernfusie onze toekomstige energiebron op aarde? Wetenschappers en technici die deel uitmaken van het prestigieuze internationale ITER-project onderzoeken de mogelijkheden. Hun project: het bouwen van een prototype kernfusiecentrale die voldoet aan de eisen van de samenleving. Kernfusie kan een veilige, betrouwbare, ruim voorradige brandstof worden met minimale milieubelasting die economisch rendabel is.

ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor) is de opvolger van het Europese JET-fusiereactorproject (Joined European Torus) en de laatste stap in het onderzoeks- en ontwikkelingsgedeelte. Wanneer ze hierin slagen, volgt het industrieel demonstratiemodel

(DEMO) dat de economische waarde van kernfusie moet aantonen.

Samen met het 'Spacelab' is ITER momenteel het grootste wetenschappelijke project ter wereld. In Cadarache in Zuid-Frankrijk wordt de prototype kernfusiecentrale

gebouwd. De huidige partners in dit internationale project zijn de Europese Unie, Japan, China, de Russische Federatie, de Verenigde Staten, India en Zuid-Korea. Europa heeft een leidende rol in dit project.

Geselecteerd uit vijf kandidaten

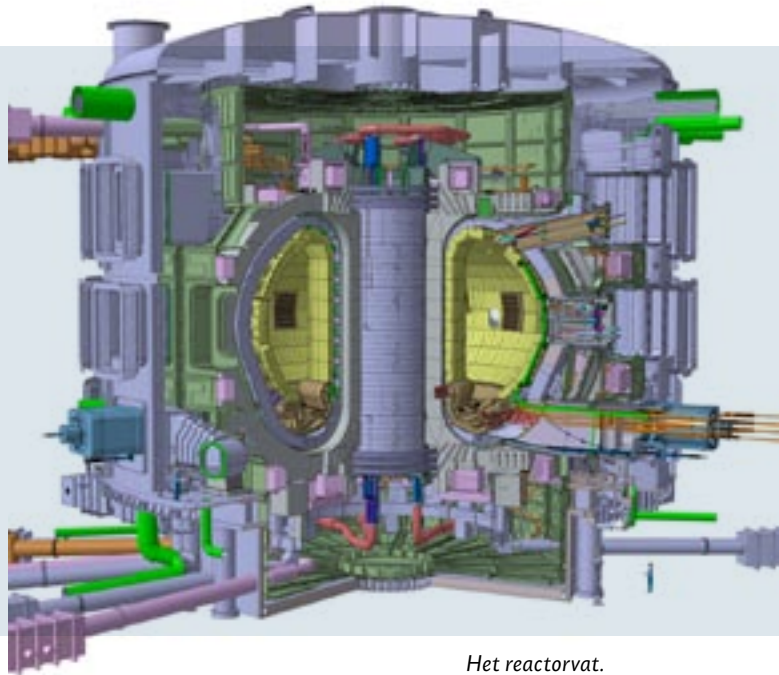
Inspecties op nucleaire drukapparatuur worden in Frankrijk enkel uitgevoerd door een organisme erkend door de Franse nucleaire veiligheidsautoriteiten. Hoewel bij kernfusie slechts heel weinig radioactiviteit vrijkomt, valt het ITER-project toch onder de verplichtingen die gelden voor alle nucleaire

Foto: ITER Organization

Wat is kernfusie?

Bij kernfusie smelten lichte atoomkernen samen tot een zwaardere. In de jaren twintig van de vorige eeuw realiseerden wetenschappers zich dat de zon en de sterren werken met deze energie. De zon zet waterstof om in helium. Bij dit proces komt energie vrij. Wetenschappers werken er nu aan om het proces na te bootsen op aarde. De grootste uitdaging is het beheersen van de temperatuur van 150 miljoen graden Celsius die optreedt bij de fusie.

Het reactorvat.

installaties. Voor de inspectie van het reactorvat koos de ITER-organisatie, na een uitgebreide selectieprocedure tussen vijf kandidaatorganisaties, voor het Belgische Vinçotte.

André Weyn, Product Manager Inspection of Nuclear Pressure Equipment bij Vinçotte: "Het is mijn overtuiging dat ITER Vinçotte uitkoos omdat we konden aantonen dat we continu actief zijn in de nucleaire sector sinds het midden van de jaren vijftig en omdat we thuis zijn in de internationale reglementeringen en constructiecodes voor de bouw en exploitatie van nucleaire uitrustingen. Andere doorslaggevende factoren waren de polyvalentie en de meertaligheid van onze inspecteurs en ingenieurs."

Stand van zaken

De constructie van het reactorvat is één van de eerste deelprojecten van ITER. Samen met de magneten vormt het vat de Tokamak (torusvormig apparaat) waarin het plasma wordt opgesloten. Het is dan ook één van de meest

koker in een soort roestvrij staal. De binnenwand wordt bekleed met speciale panelen. De uitwendige diameter van het vat is 19 meter en er wordt meer staal in verwerkt dan in de Eiffeltoren.

Vinçotte kreeg de inspectieopdracht toegerekend in 2008. Ze omvat drie fasen:

- het ontwerpnazicht;
- de inspectie bij de constructie van de negen sectoren van het reactorvat;
- de controle van de assemblage ervan op de site.

"We zijn betrokken bij alle fasen van het project", zegt André Weyn. "Momenteel zijn we volop bezig met het ontwerpnazicht. We beoordelen en keuren ontwerptekeningen, berekeningen, materiaal-specificaties, uitvoeringsprocedures, enz. Tijdens de bouw van de sectoren van het reactorvat, zeg maar de tweede fase die start in 2010, voeren we bij de diverse constructeurs inspecties uit. In de derde fase, die vermoedelijk start in 2013, zullen we aanwezig zijn op de site in Cadarache

bij de assemblage van de verschillende sectoren en bij de uitvoering van diverse tests. De planning voorziet dat het eerste plasma kan geproduceerd worden in 2018. Maar die datum kan 'schuiven' in functie van de budgetten die de partners ter beschikking stellen."

Internationale nucleaire ervaring

André Weyn gaat verder: "Onze troef is onze ervaring en de expertise in internationale reglementeringen en constructiecodes, in het bijzonder wat betreft ontwerpnazicht, niet-destructief onderzoek en de beoordeling van kwaliteitssystemen. We voeren wel vaker inspecties uit bij constructeurs over de hele wereld. Zo werd recent de bouw van de nieuwe stoomgenerator voor Doel 1 opgevolgd in het Japanse Kobe. Inspecties tijdens uitbating gebeuren ook op de sites van Doel (4 reactoren), Tihange (3 reactoren) en Mol (proefreactor). In het kader van onze erkenning door de Franse nucleaire veiligheidsautoriteiten werken we aan diverse opdrachten in Frankrijk en Duitsland."

"De planning voorziet dat het eerste plasma kan geproduceerd worden in 2018. Maar die datum kan 'schuiven' in functie van de budgetten die de partners ter beschikking stellen."

André Weyn, Product Manager Inspection of Nuclear Pressure Equipment bij Vinçotte

VOOR MEER INFORMATIE

André Weyn
Product Manager Inspection of Nuclear Pressure Equipment

02 674 59 17

aweyn@vincotte.be

Explosieveiligheid voor volledige procesketen

ATEX-experts in huis

Vinçotte bundelt heel wat ATEX-knowhow binnen diverse diensten. Het bedrijf beheerst de volledige procesketen rond explosieveiligheid. Nu kan de klant bij Vinçotte terecht voor een totaalconcept rond explosiebeheersing.

Explosie door stof, gas of damp

Risico's vermijden is beter dan het nemen van beschermingsmaatregelen. Het juist inschatten van het reële explosierisico is echter cruciaal en vormt de basis van de ATEX-wetgeving. Dit reële explosierisico wordt bepaald op basis van de kans op ontsteking in combinatie met de aanwezigheid van ontvlambare stoffen, gassen, dampen. Toepassingen zijn er bij de vleet: chemische- en petrochemische processen, gasinstallaties, specifieke proces- en productie-installaties (farmacie, zagerijen, verf- en lakinstallaties, (bio)brandstoffen), ...

Samen met het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI) vormen de Europese economische en sociale richtlijnen rond ATEX (respectievelijk gekend als ATEX 95- en ATEX 137-richtlijnen) de wettelijke basis voor explosiegevaarlijke omgevingen in ons land. Explosieveiligheid beperkt zich echter niet alleen tot elektrische veiligheid.

De richtlijnen voorzien 13 mogelijke ontstekingsbronnen waaronder vonken van mechanische oorsprong, statische elektriciteit, bliksem, hete oppervlakten, zwerfstromen en kathodische bescherming, ioniserende straling, chemische reacties, ...

“Op vraag van de klant kunnen we voor hem de volledige procesketen rond explosieveiligheid beheersen.”

**Geert Boogaerts,
Product Manager
Risk & Environment Vinçotte**

Aangemelde instantie (Notified Body) voor product(ie) kwaliteit

De economische richtlijn handelt over producten die kunnen worden gebruikt in omgevingen waar er explosiegevaar is.

Jos Windey, Director Center of Expertise Electricity bij Vinçotte: “Als Notified Body voor deze richtlijn verifieert Vinçotte of bepaalde apparaten, beveiligingssysteem, componenten en assemblages voldoen aan de technische eisen om in een explosiegevaarlijke omgeving te worden gebruikt. Vinçotte is niet enkel aangemelde instantie voor het uitvoeren van de evaluatie van het kwaliteitssysteem, maar ook voor het afleveren van een certificaat van EG-type-onderzoek en eenheidskeuring.”

Er kan eveneens ingestaan worden voor het bewaren van het dossier zoals voorzien in de richtlijn. Eind 2008 behaalde Vinçotte een nieuwe accreditatie voor ATEX-productcertificatie in het kader van haar ISO 17020-kwaliteitssysteem. De nieuwe productcertificatie impliceert dat Vinçotte nu – naast ATEX-specialisten periodieke inspectie, indienststellingscontrole, zone-classificatie, ... – ook ATEX-specialisten op het vlak van productcertificatie in huis heeft.

Risico-expert voor explosieveiligheid

Mensen moeten in een veilige omgeving kunnen werken, waar het explosiegevaar zo klein mogelijk is. Daarom legt de Europese ATEX 137 of sociale richtlijn een aantal minimale eisen op. In de omzetting naar de nationale wetgeving kan de lidstaat bijkomende eisen formuleren. Als risico-expert kan Vinçotte de klant begeleiden bij het opstellen van het explosieveiligheidsdocument alsook bij het inventariseren en analyseren van de bijbehorende risico's. De vraag van bedrijven naar een risicoanalyse impliceert vaak een studie rond organisatorische beheersing en materiaalgebruik, eerder dan een (goedkeurings)verslag. Vinçotte kan op een volledig onafhankelijke manier explosieveiligheidsdocumenten opstellen. Geert Boogaerts, Product Manager Risk & Environment Vinçotte: "Op vraag van de klant kunnen we voor hem de volledige procesketen rond explosieveiligheid beheersen. Explosieveiligheidsdocumenten moeten zo dynamisch mogelijk worden opgesteld, opdat risicoanalyses op een nog meer gestructureerde manier kunnen plaatsvinden. Door de complexiteit van de ATEX-materie neemt de knowhow ter zake binnen bedrijven af, een lacune die door gespecialiseerde Vinçotte-medewerkers wordt ingevuld. Tot de nieuwe industrieën behoren nogal wat ATEX-onderhevige bedrijven. Ik denk bijvoorbeeld aan bedrijven waar met fijne metaaldeeltjes of poedertechnologie gewerkt wordt."

Erkend Organisme voor elektriciteit

In het kader van het AREI, dat deel uitmaakt van de nationale wetgeving, keurt

ATEX bij Vinçotte Academy

Vinçotte Academy, de opleidingspoot binnen Vinçotte, geeft ook ATEX-opleidingen. Op het programma staan een introductie in het domein risico en de toepassingsgebieden van de Europese economische en sociale richtlijnen. Deze opleidingen worden verzorgd door specialisten van Vinçotte. Het merendeel van de opleidingen wordt 'in-company' georganiseerd waardoor de leersituatie perfect aansluit op de werksituatie. De aanpak van Vinçotte Academy zorgt bovendien voor een financiële meerwaarde. Opleidingen als besparingsinstrument: zowel door het aanleren van de juiste vaardigheden als door de beperking van de kans op ongevallen. Vinçotte Academy is eveneens erkend als opleidingsverstrekker door de Vlaamse overheid.

Vinçotte Academy

Steven Dierckx
Training Manager
Vinçotte Academy
02 674 59 94
sdierckx@vincotte.be

en parafeert Vinçotte als Erkend Organisme zoneringsdossiers (zoneringsverslag en zoneringsplan) goed. Jos Windey: "In overleg met de klant bespreekt een ATEX-specialist de opstelling van het zoneringsverslag met de bijhorende indeling van deze zones en de zoneringsplannen. Bijkomend

worden de plannen met de uitwendige invloeden besproken en vervolgens goedgekeurd en geparafeerd.

Aanvullend zijn wij als Erkend Organisme bevoegd voor de goedkeuring van de risico-evaluaties van de uitrustingen die niet voldoen aan de economische ATEX-richtlijn en de bijhorende omzetting in Belgische recht. Ook bij het herstellen van elektrisch materiaal (machines en toestellen) in een gespecialiseerde werkplaats voert het Erkend Organisme de verplichte controles uit.

Als laatste belangrijk aspect treedt Vincotte op als Erkend Organisme voor alle verplichte periodieke en indienstellingscontroles van hoog- en laagspanningsinstallaties in zones met explosiegevaar.

Het is duidelijk, Vinçotte kan, door zijn structuur, aan de klant een geïntegreerde dienstverlening van analyse tot controle garanderen die borg staat voor een doeltreffende explosiebescherming. 🌐

VOOR MEER INFORMATIE

Jos Windey
Director Center of Expertise
Electricity

03 221 86 45

jwindey@vincotte.be

Geert Boogaerts
Product Manager Risk &
Environment

02 674 51 60

gboogaerts@vincotte.be

Coördinatie van grote projecten

Vinçotte begeleidt renovatie van elektriciteitscentrale van Electrabel te Amercoeur

Wie renovatie van een elektriciteitscentrale zegt, zegt inspecties en controles. Begin alvast bij het milieueffectenrapport, in een later stadium is er de veiligheidscoördinatie op de werf en ook nog de inspecties binnen het AREI, ATEX, enz. Electrabel, Groep GDF SUEZ, vertrouwt, voor het repoweringproject van haar elektriciteitscentrale Amercoeur 1 nabij Charleroi, vrijwel al deze taken toe aan Vinçotte.

Repowering: van kolen naar gas

Sinds 20 april 2009 werkt de vernieuwde centrale Amercoeur 1 bij Charleroi niet meer op steenkool, maar op aardgas. Tijdens de renovatie werd het vermogen van de centrale opgetrokken van 130 naar 420 MW. De milieu-impact van de centrale verbeterde aanzienlijk door de lage uitstoot van NOx en CO₂ per kWh. Naast de intensieve bouwactiviteiten moest er voldaan worden aan een heleboel administratieve verplichtingen: het aanvragen

van stedenbouwkundige en exploitatievergunningen, certificatie en diverse soorten rapporten.

“Vinçotte was bij vrijwel alle controletaken betrokken. Die multidisciplinaire aanpak, de kennis van zaken én de flexibele inzetbaarheid zijn de sterke punten van onze leverancier”, aldus Denis Dumont, projectmanager van het engineeringbureau Tractebel. Samen met Rudi Cordenos, projectmanager voor bouwheer Electrabel, heeft hij het geheel in goede banen geleid.

Foto: Electrabel

Foto: Peter Ooms

“De multidisciplinaire aanpak, de kennis van zaken én de flexibele inzetbaarheid zijn de sterke punten van onze leverancier.”

Denis Dumont,
projectmanager van
engineeringbureau
Tractebel

Vinçotte was van bij het prille begin betrokken bij dit project. Zo heeft Vinçotte, als onafhankelijk controleorganisme, het milieueffectenrapport opgesteld dat nodig was om een stedenbouwkundige vergunning te verkrijgen. “Een dergelijk rapport bevat niet alleen de inschatting van de impact van de installaties op lucht, water en bodem, maar ook de mogelijke effecten op de sociologische en urbanistische omgeving. Het was voor ons van groot belang dat een bekend en onafhankelijk organisme zoals Vinçotte een oordeel kon vellen over de plannen en eventuele verbeteringsvoorstellen zou formuleren”, zegt Rudi Cordenos.

Foto: Peter Ooms

Coördinatie en advies inzake veiligheid

Tijdens de werken nam Vinçotte ook de veiligheidscoördinatie op zich. "Dat is een wettelijke verplichting. Maar bovendien was het voor ons belangrijk dat deze verantwoordelijkheid bij een organisatie lag die de complexiteit van ons project in al zijn facetten kon overzien", aldus Denis Dumont. Tegelijk kreeg de preventieadviseur van Electrabel, andere sleutelfiguur van dit project, ondersteuning van Vinçotte tijdens het project. Rudi Cordenos: "Daarbij ging het in de eerste plaats om het verwerken van een reeks administratieve zaken en het bijwonen van de vergaderingen op de werf en de vergaderingen met de bevoegde instanties. Voor specifieke situaties doen we graag een beroep op de expertise van Vinçotte. Hun hulp was bijvoorbeeld heel erg welkom bij

"Het was voor ons van groot belang dat Vinçotte als onafhankelijk organisme een oordeel kon vellen over de plannen en eventuele verbeteringsvoorstellen zou formuleren."

Rudi Cordenos,
projectmanager voor Electrabel

het opstellen van het postinterventiedossier. Daarin worden alle veiligheidselementen opgenomen waarmee rekening moet gehouden worden bij alle toekomstige werken in de elektriciteitscentrale."

Wettelijke verplichtingen en certificaten

In de elektriciteitscentrale moest ook een hele reeks wettelijke eisen worden gecontroleerd. Denis Dumont: "Het gaat om wettelijke verplichtingen rond elektriciteit (AREI), hefwerktuigen en drukapparatuur. Bovendien voerde Vinçotte ook de controles uit voor noodzakelijke certificaten zoals explosieveiligheid (ATEX), drukvaten (PED) en CE-markeringen. Ook de controle van specifieke verplichtingen eigen aan Electrabel namen ze voor hun rekening. Binnen de groep hanteren we bijvoorbeeld zeer strenge eisen in verband met het bouwen van stellingen."

Sommige inspecties kunnen niet zonder het inschakelen van niet-destructieve testtechnieken. "Om de dichtheid van de installaties te controleren, is het noodzakelijk om bijvoorbeeld radiografische controles uit te voeren. Die zijn van belang voor gasleidingen, de stoomketel, diverse boilers en stoomleidingen. Pas na de goedkeuring van Vinçotte mocht de gaskraan open", legt Rudi Cordenos uit.

En dan de performantietest...

Na de opstart van de centrale moest nog worden nagegaan of het geïnstalleerde vermogen overeenkwam met de specificaties uit de bestelling.

Wat zijn de conclusies?

Rudi Cordenos en Denis Dumont kunnen tevreden terugkijken op het project. Rudi Cordenos: "Binnen de Groep wordt Amercoeur gezien als een model voor toekomstige repowering-projecten. Dat wil niet zeggen dat alles vlekkeloos verliep. Zo waren er bijvoorbeeld wat problemen met het verzamelen van de documentatie. Tijdens het bouwproject hadden we immers regelmatig gegevens nodig van verschillende betrokken leveranciers. De snelheid waarmee die informatie binnenliep, had af en toe best wat hoger mogen zijn. Maar we leren er natuurlijk uit. Volgende keer stellen we waarschijnlijk één van de betrokken partijen verantwoordelijk voor dat luik van het traject. Dit zal ongetwijfeld zijn vruchten afwerpen."

"Het was aan Vinçotte om te controleren of het vermogen van de installaties inderdaad aan de verwachtingen voldeed", aldus Rudi Cordenos.

Ook de milieuprestaties werden gecontroleerd. "Het gaat dan om metingen van de uitstoot van NOx, CO en stof. In Amercoeur zijn ons strenge eisen opgelegd in verband met geluidsoverlast. De oplossing? We lieten Vinçotte twee types van metingen uitvoeren: op één meter van de installaties én op de rand van het bedrijfsterrein. Maar ook dat bleek in orde te zijn."

De komende jaren moet op regelmatige basis de veiligheid van de installaties verder geïnspecteerd en opgevolgd worden. Ook hier verwacht Electrabel dat Vinçotte nauwgezet in het oog houdt of alles loopt zoals het moet en aan alle verplichtingen is voldaan. Door een relatie op langere termijn uit te bouwen, worden de voordelen groter: expertise en ervaring worden dan gecombineerd. 🌐

VOOR MEER INFORMATIE

- Bruno Ullens de Schooten
Key Account Manager
- 0475 403 202
- bullensdeschooten@vincotte.be

Foto: Electrabel

Een klare kijk op staalconstructies

Combinatie van vakkennis en ervaring

Stellingen of een hijskraan die het begeven op een bouwterrein betekenen een gigantische schade. Hetzelfde geldt voor een podium dat inzakt tijdens een optreden of een gsm-mast die omvalt bij hevige wind. Studies en berekeningen vooraf moeten dit voorkomen. Daar is het bij Design Review om te doen. Vinçotte is op de hoogte van de normen en wetgeving terzake en heeft de knowhow in huis.

Zware investeringen

Het bouwen van staalconstructies zoals bijvoorbeeld bruggen en gebouwen maar ook hijskranen gaat gepaard met zware

investeringen. Als constructies fout gedimensioneerd zijn, of niet correct gemonteerd zijn of het begeven, kan dit een grote gevolgschade met zich brengen. Te laat

geconstateerde gebreken leiden tot extra hoge herstelkosten. Het is dan ook van groot belang dat er vooraf berekeningen en stabiliteitsstudies gebeuren. Het uiteindelijke doel van Design Review is ervoor te zorgen dat staalconstructies gedurende hun levensduur de functies kunnen uitoefenen waarvoor ze ontworpen zijn.

Te veel aanpassingen leiden tot fouten...

Als een staalconstructie het begeeft, heeft dit meestal niet een éénduidige oorzaak. Vaak is dit een gevolg van een accumulatie van fouten, afwijkingen of toevalligheden. Raphaël Termote, Product Manager Design Review bij Vinçotte: "Wij onderscheiden drie categorieën van mogelijke fouten: die bij het ontwerp, die bij de uitvoering of die door misbruik. Regelmatig worden tijdens het ontwerpproces, en soms zelfs tijdens de uitvoering, aanpassingen aangebracht aan de constructie en dit zonder herziening van de berekeningen."

Controle bij ontwerp...

Bedrijven besteden de berekening en het uittekenen van staalconstructies meestal uit aan studie bureaus. "Die beschikken over gesofisticeerde softwarepakketten en kunnen zo alle berekeningen conform een bepaalde norm uitvoeren. Deze softwarepakketten zijn in feite een 'black box'. Een groot aantal parameters kan worden ingevoerd en een overvloed aan resultaten komt luttele seconden later uit de computer gerold. Deze uitkomsten worden meestal als absolute waarheid beschouwd en niet meer in vraag gesteld. Nochtans leidt een verandering in bepaalde beginhypotheses dikwijls

Ingewikkelde normering en wetgeving

“Tot pakweg 20 à 30 jaar geleden hadden bedrijven hun eigen studie bureaus. Dat behoort nu vrijwel volledig tot het verleden. Door het wegvallen van die studie bureaus is heel wat knowhow en ervaring verloren gegaan”, vertelt Raphaël Termote. “Bedrijven kunnen bij Vinçotte terecht met vragen over ontwerp, sterkte, stabiliteit en veiligheid van staalconstructies en hijs-toestellen, maar ook voor informatie over de nieuwe normen en richtlijnen. Het opvolgen van steeds maar veranderende normen en wetten is een beroep apart. De medewerkers van Design Review volgen die aanpassingen op de voet en scholen zich regelmatig bij zodat een klant mag rekenen op correcte resultaten, volgens de nieuwste bepalingen.”

tot totaal andere resultaten. Het gebruik van complexe softwarepakketten is een aanvulling op gedegen ‘ouderwetse’ vakken-nis en ervaring, maar kan ze niet vervangen. De consequenties van kleine verschillen zijn vaak te groot”, aldus Raphaël Termote.

Controles door een onafhankelijke derde partij kunnen bepaalde problemen vroegtijdig aan het licht brengen. “Wij gebruiken meestal een andere benaderingsmethode dan diegene die voor de eerste berekeningen is toegepast en die niet noodzakelijk dezelfde afwijking geeft als de vorige. Concreet gaat het om nazicht van de aanvangshypotheses, belastingaan-ames, belastingcombinaties, analyse van de resultaten, nazicht en goedkeuring van ontwerptekeningen en constructiedetails.

“Het gebruik van complexe softwarepakketten is een aanvulling op gedegen ‘ouderwetse’ vakkennis en ervaring, maar kan ze niet vervangen.”

**Raphaël Termote,
Product Manager
Design Review
bij Vinçotte**

Als de klant dat wil, voeren wij ook een totaal nieuwe parallelberekening uit.”

... en bij uitvoering

Ook tijdens de uitvoering kunnen allerlei fouten optreden die achteraf tot vervelende of gevaarlijke situaties kunnen leiden. Raphaël Termote: “Een bedrijf heeft er alle voordeel bij dat fouten zo snel mogelijk opgespoord en gecorrigeerd worden.

Gevolg: eventuele herstelkosten worden tot een minimum beperkt. Ook hier zijn inspecties op de werkplaats en tijdens de montage een meerwaarde.”

Risico's op vermoeiing beheersen

Op lange termijn is vermoeiing één van de belangrijkste oorzaken voor het falen van een staalstructuur. Vermoeiing komt voor

wanneer een element wordt blootgesteld aan een groot aantal variabele belastingen. Onder meer productiemachines, hijs-toestellen, rolbruggen, masten en schoorstenen zijn hiervoor gevoelig. Vermoeiingsscheuren kunnen ontstaan op die plaatsen waar grote spanningsconcentraties voorkomen. Het vergroten van deze scheuren kan leiden tot een zeer snelle vermindering van de weerstand en tot een breuk. Het beheersen van de risico's op vermoeiing vereist een specifieke studie en controle van de uitvoering van de verbindingen (minimaal vereiste kwaliteit van de lassen nakijken door middel van niet-destructief onderzoek). 🌐

VOOR MEER INFORMATIE

Raphaël Termote
Product Manager Design Review

02 674 57 13

rtermote@vincotte.be

Diensten op maat van de klant

Sadepan Chimica krijgt combi-audit in 5 dagen

Hoewel het chemische bedrijf Sadepan Chimica nv in Genk pas vijf jaar geleden van start ging, beschikt het als één van de eerste in België over een ISO 9001-, ISO 14001-, OHSAS 18001- en EMAS-certificaat. Voor het certificatie-traject deed de lijmen- en harsenproducent een beroep op Vinçotte voor een combi-audit. In één week nam een team van auditors alle audits voor zijn rekening.

QSE-managementsysteem online

"Milieuvriendelijkheid en veiligheid staan centraal voor de oprichter van ons moeder-

bedrijf Gruppo Mauro Saviola", legt Jozef Peuters, QSE-manager bij Sadepan Chimica, uit. "Het is dan ook evident dat wij er in de Genkse vestiging dezelfde filosofie op nahouden. Het behalen van diverse milieu- en veiligheidscertificaten maakt daarvan onderdeel uit."

"Een logische eerste stap was het verkrijgen van de milieuvergunning gekoppeld aan de Seveso-

"De aanpak, het aanvoelen van de manier waarop wij werken en het kunnen inspelen op onze behoeften, maakt voor ons het verschil."

Jozef Peuters, QSE-manager bij Sadepan Chimica

richtlijn. Hiervoor hebben wij een QSE-managementsysteem ontwikkeld. Dit is een totaal beheersysteem voor kwaliteit, veiligheid, gezondheid en milieu. Het is volledig gedocumenteerd en door de medewerkers te raadplegen op het intranet. Het systeem gaat in op uiteenlopende items. Naast de gemeenschappelijke

items (zoals handboek en procedures) gaat het bij de productie onder meer om instructies, werkvergunningen, shiftverslagen en opleidingsprogramma's. Veiligheid, milieu en kwaliteit omvatten onder andere instructies, documenten, een afvalstoffenregister, samenwerking met contractors en leveranciers, persoonlijke beschermingsmiddelen, risicobeheersing, productieveiligheid en activiteitenverslagen. Ook het luik Human Resources geraakt flink uitgebouwd binnen dit totaal zorgsysteem. Er gaat bijna geen uur voorbij of het managementsysteem wordt geraadpleegd of van nieuwe input voorzien. Het is dan ook een 'levend' systeem!"

Het QSE-systeem is opgebouwd in Lotus Notes en heeft alle voordelen van de e-mail server. "Alle noodzakelijke gegevens zijn onmiddellijk beschikbaar, geen zoekwerk meer, geen overbodig papier, geen moeilijke goedkeuringsprocedures, enz."

Activiteiten van Sadepan Chimica

Sadepan Chimica maakt deel uit van de Italiaanse groep Gruppo Mauro Saviola, sinds 1963 actief in de productie van spaanplaten. In synergie met deze productie werd de activiteit uitgebreid met de productie van formaldehyde- en ureumformaldehydelijmen en -harsen. Dit zijn basisgrondstoffen voor de productie van spaanplaten. Naast twee vestigingen in Italië, focust Sadepan Chimica ook in Genk op de productie van formaldehydeoplossingen en de formaldehydelijmen en -harsen.

"We zijn erin geslaagd om de productiecapaciteit van formaldehydeoplossingen te verhogen tot maximaal 390 000 jato. De capaciteit van de productie-eenheid voor lijmen bedraagt 400 000 jato. De lijminstallatie omvat zes batchreactoren en bijhorende installaties voor opslag en overslag van grondstoffen en eindproducten. De lijmen en harsen worden in bulk in – onder andere – tankwagens afgevoerd", vertelt Jozef Peuters, QSE-manager bij Sadepan Chimica. De producten zijn vooral bestemd voor de markt in West-Europa. Omwille van de opslag van toxische producten valt de Genkse vestiging onder de streng gereguleerde en geïnspecteerde Sevesobedrijven.

Foto: Sadepan Chimica

Een sterk punt in het systeem is de databankmodule waarbij alle afwijkende gebeurtenissen worden geregistreerd, onderzocht en bijsturing uitgevoerd en gecommuniceerd. Dit alles gekoppeld aan een task-managementmodule. “Ook het vermelden waard, is de opvolging van de systeemprestaties. Deze QSE-scorekaart houdt rekening met de belangrijkste

indicatoren op het vlak van veiligheid, milieu en kwaliteit.”

Meerwaarde van een combi-audit

Voor de diverse audits in de certificatieprojecten deed Sadepan Chimica een beroep op de ervaring van Vinçotte. “Wij waarderen de inbreng van Vinçotte om diverse redenen. In de eerste plaats krijgen wij

tijdens de audits heel wat (verbeter)tips. De sterktes en zwaktes van onze systeemaanpak worden vrijuit naar voren gebracht. De belangrijkste meerwaarde van Vinçotte is dat het een combi-audit kan realiseren. Aangezien het een waaier van certificatiediensten aanbiedt, kunnen klanten voor meer dan één soort van certificatie bij hen terecht. Concreet beoordeelt een team van auditors alle systemen binnen één week. Voor een middelgroot bedrijf als Sadepan Chimica betekent dit een enorme tijds winst. Bovendien voert Vinçotte voor ons ook de wettelijke keuringen van druktoestellen, elektrische installaties en hefwerktuigen uit. Ook daar zijn we een tevreden klant. De aanpak, het aanvoelen van de manier waarop wij werken en het kunnen inspelen op onze behoeften, maakt voor ons het verschil”, besluit Jozef Peuters. 🌐

ISO, EMAS en OHSAS

In september 2004 verkreeg Sadepan Chimica het milieuzorgcertificaat ISO 14001:1996 en werden het beleid, het programma, het beheersysteem, de milieuanalyse en de milieuauditprocedure gevalideerd in overeenstemming met de EMAS-verordening. EMAS is een streng milieuauditsysteem dat op vrijwillige basis door organisaties kan worden ontwikkeld. In Vlaanderen is nauwelijks een tiental bedrijven EMAS-gecertificeerd. Sadepan Chimica behaalde in juni 2007 het OHSAS 18001-certificaat. OHSAS 18001 legt de vereisten vast die aanwezig moeten zijn in een goed veiligheidsmanagementsysteem. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat een dergelijk systeem de arbeidsrisico's effectief wil beheersen en daardoor ook de performantie van de organisatie wil verbeteren. Vorig jaar werd de OHSAS 18001-certificatie bij Sadepan Chimica verlengd. Dit certificaat is drie jaar geldig.

VOOR MEER INFORMATIE

Paul Olivier
Business Unit Leader Certification
02 674 58 58
polivier@vincotte.be

OK biobased: sterren voor hernieuwbare grondstoffen

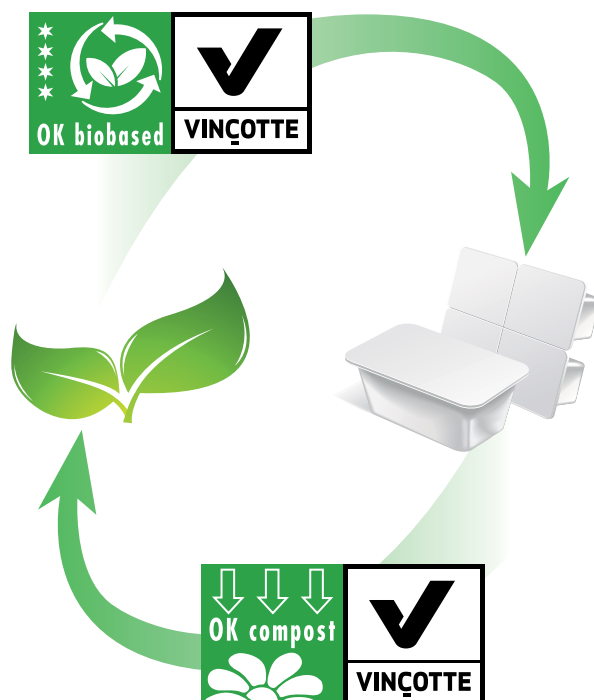
Wetenschappelijke en precieze analysetechniek

Met OK biobased lanceert Vinçotte een nieuw certificatiesysteem dat het gehalte aan hernieuwbare grondstoffen in een product analyseert. Elk product krijgt op basis van een wetenschappelijke meting een precieze vermelding, die meer duidelijkheid moet brengen voor de consument.

Van verschillende labels naar één uniform certificatiesysteem

Er is een groeiende afzetmarkt voor producten op basis van hernieuwbare grondstoffen. Dat heeft alles te maken met het

toegenomen milieubewustzijn van de consument. Het probleem is echter dat er geen onafhankelijk, kwaliteitsvol garantielabel bestaat. Bovendien bestaat er nog geen Europese norm voor testmethodes.

Alternatieve grondstoffen

Innovatief produceren op basis van hernieuwbare grondstoffen. Op deze manier dragen verschillende bedrijven bij tot een oplossing voor het probleem van de fossiele brandstoffen en broeikasgassen. Ze gaan proactief op zoek naar alternatieve grondstoffen zoals zetmeel, cellulose, melkzuur, bacterieel vet, enz.

Vinçotte heeft met OK biobased een certificatiesysteem ontwikkeld dat op een geharmoniseerde, precieze en reproduceerbare wijze de herkomst van de producten nagaat. Dat wil zeggen: analyseren of ze gemaakt zijn van fossiele (petroleum) of van hernieuwbare (biobased) grondstoffen. Met uitzondering van brandstoffen, komen alle producten die volledig of gedeeltelijk gefabriceerd zijn uit bioplastics en/of materialen van natuurlijke oorsprong hiervoor in aanmerking.

Exacte analysetechniek

De beoordeling van het basismateriaal gebeurt aan de hand van een exacte

Met uitzondering van brandstoffen, komen alle producten die volledig of gedeeltelijk gefabriceerd zijn uit bioplastics en/of materialen van natuurlijke oorsprong in aanmerking voor een OK biobased-certificaat.

Vanaf 1 januari 2010: OK biobased eindproducten op de markt

Tot eind 2009 komen enkel fabrikanten van hernieuwbare grondstoffen in aanmerking voor het OK biobased-milieukeurmerk. Vanaf 1 januari 2010 komen er ook afgewerkte producten op de markt, vervaardigd op basis van hernieuwbare grondstoffen.

analysemethode waarmee het gehalte aan hernieuwbare organische koolstof wordt bepaald. Het gaat om dezelfde analysetechniek (C14) als bij het dateren van beenderen. Een eenvoudige berekening laat toe de meetresultaten om te zetten in een exact percentage 'biobased' materiaal.

Eén tot vier sterren

Het merkteken bestaat uit een logo met één tot vier sterren. Het principe is eenvoudig: hoe meer sterren, hoe hoger het gehalte aan biologisch hernieuwbaar materiaal. Eén ster betekent tussen 20% en 40% biobased

materiaal, twee sterren betekenen tussen 40% en 60% biobased materiaal, drie sterren duiden op 60% tot 80% biobased materiaal en vier sterren op meer dan 80% biobased materiaal.

OK biobased, een meerwaarde voor producent en gebruiker

De voordelen op een rij:

- de klant krijgt een duidelijk referentiekader dat alle materialen evalueert. Subjectieve interpretaties zijn uitgesloten.
- De materialen worden puur wetenschappelijk geanalyseerd. Dit gebeurt voor elk product op exact dezelfde manier. En die methode is duidelijk verklaarbaar.
- Vincotte heeft reeds eerder het OK compost-certificatiesysteem ontwikkeld. Dat is van toepassing op producten die beantwoorden aan de Europese norm EN 13432. OK biobased is een soortgelijk conformiteitsmerkteken. De evaluatiecriteria zijn anders, maar de aanpak van de certificatie is identiek aan die van OK compost waar het reeds honderden keren haar systematische, efficiënte en betrouwbare procedure bewezen heeft.
- De klant kan vertrouwen op de diensten van een expert die nauwgezet kan werken. Vincotte is een autoriteit binnen dit domein.

Toepassingen: veel meer dan verpakking

De toepassingen blijven niet beperkt tot de verpakkingsector. Er zijn ook mogelijkheden in de sectoren landbouw, automotive, bouwmaterialen, huishoudtoestellen, enz.

Suikerriet als grondstof voor polyethyleen

Het gebruik van hernieuwbare grondstoffen zit duidelijk wereldwijd in een stroomversnelling. Recent is een Braziliaanse fabrikant er zelfs in geslaagd 'groen polyethyleen' te ontwikkelen op basis van suikerriet. Via de C14-analysetechniek kon worden achterhaald dat het hier om een 100% biobased materiaal gaat dat zich laat recycleren tot groen polyethyleen. 🌍

VOOR MEER INFORMATIE

Philippe Dewolfs
Manager Labs & Certest Products

02 674 58 76

pdewolfs@vincotte.be

Nieuwe norm voor energiemangement: EN 16001:2009

Naast de gekende managementsystemen voor kwaliteit EN ISO 9001 en milieu EN ISO 14001 en EMAS, is er nu ook het energiemangementstelsel volgens de norm EN 16001:2009. Deze Europese norm is een instrument om bedrijven te ondersteunen bij het besparen van energie en de daaraan gekoppelde kosten.

De nieuwe norm "Energy management systems – Requirements with guidance for use" beschrijft de eisen waaraan een energiemangementstelsel moet voldoen. De Europese normeringsinstantie CEN loopt met haar nieuwe norm EN 16001 voor op de ISO-norm die nog in ontwikkeling is en die aansluit op de Europese norm.

De norm die nauw aanleunt bij de bestaande normen EN-ISO 14001 en EMAS voor milieumanagementsystemen is integreerbaar in een bestaand milieuzorgstelsel. De methodiek is gebaseerd op het formuleren van een energiebeleid en doelstellingen

om daarmee continue verbetering te realiseren.

De richtlijnen in de norm helpen bedrijven die:

- systematisch het energiebeheer willen verbeteren;
- een energiemangementstelsel willen invoeren;
- hun energiemangement door derden willen laten certificeren conform de norm;
- zelf hun eigen bestaand energiemangement willen aftoetsen aan de norm.

(Bron: Agentschap Ondernemen)

De norm staat op de website van het CEN (European Committee for Standardisation).

Surf naar www.cen.eu.

 Paul Olivier, tel. 02 674 58 58,
e-mail: polivier@vincotte.be

Brandveiligheidsnormen voor nieuwe industriegebouwen

Sinds 15 augustus 2009 moeten nieuwe industriegebouwen voldoen aan de brandveiligheidsnormen die staan in de nieuwe bijlage 6 bij het KB van 7 juli 1994. Dat KB bevat de basishoudende normen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan nieuwe gebouwen moeten voldoen. Het KB van 1 maart 2009 (*Belgisch Staatsblad* 15 juli 2009) voegt deze aangepaste bijlage in.

De normen gelden enkel voor industriegebouwen waarvoor een aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning is ingediend na 15 augustus 2009.

Onder de noemer 'industriegebouwen' vallen ook gebouwen van KMO's en land- en tuinbouwbedrijven. Gebouwen waar enkel commerciële activiteiten plaatsvinden, zoals de verkoop van goederen (bv. grootwarenhuizen) of het verlenen van diensten (bv. bankkantoor) worden niet beschouwd als industriegebouwen. De nieuwe normen gelden niet voor:

- industriegebouwen met slechts één bouwlaag, waarvan de totale oppervlakte kleiner dan of gelijk aan 100 m² is;
- industriële installaties die niet in gebouwen gelegen zijn en industriële activiteiten die buiten die gebouwen plaatsvinden;

- delen van industriegebouwen waarin geen industriële activiteiten plaatsvinden en waarvan de totale oppervlakte van de bouwlagen per compartiment groter is dan 100 m².

De nieuwe industriegebouwen of de uitbreidingen aan bestaande industriegebouwen zijn ingedeeld in drie klassen (A, B en C) in functie van de brandbelasting. De brandveiligheidsnormen verschillen per klasse. De brandbelasting is een maat voor de bij brand maximaal vrijgegeven energie per oppervlakte-eenheid. Ze wordt berekend volgens een bepaalde formule. De bouwheer bepaalt de klasse en eventueel de maatgevende brandbelasting waarbij het industriegebouw of delen ervan worden ingedeeld.

De brandveiligheidsnormen betreffen onder meer:

- de compartimentering en stabiliteit;
- systemen van actieve brandbeveiliging (brandmelders, enz.);
- de evacuatievoorzieningen;
- de veiligheid van de hulppluigen.

 Bart Vanbever, tel. 0477 700 256,
e-mail: bvvanbever@vincotte.be

Ruimtelijke ordening grondig vernieuwd!

Wie wil nagaan of bepaalde bouwwerken vergunningsplichtig zijn, moet dit voortaan opzoeken in de Codex Ruimtelijke Ordening. De volledige regelgeving over ruimtelijke ordening uit het decreet van 18 mei 1999 is daarin opgenomen, zonder inhoudelijke wijzigingen. De Codex is van kracht sinds 1 september 2009. Kort daarvoor had de wetgeving over ruimtelijke ordening wel enkele belangrijke aanpassingen ondergaan. Noteer alvast dat de term 'bouwvergunning' wordt vervangen door 'stedenbouwkundige vergunning'. Ook de formulieren voor het aanvragen van een stedenbouwkundige en verkavelingsvergunning zijn gewijzigd en de aanvraagdossiers moeten anders worden samengesteld.

Een andere ingreep is het invoeren van meldingsplichtige handelingen. Voor sommige bouwwerken moet alleen nog een melding gebeuren bij de gemeente en is een stedenbouwkundige vergunning niet langer vereist. Het is hiervoor enkel nog wachten op het uitvoeringsbesluit in het *Belgisch Staatsblad*.

Verder is het juridisch kader uitgetekend voor een regularisatievergunning. Dit moet de vergunningsaanvrager beveiligen tegen strafrechtelijke vervolging wegens het instandhouden van illegale constructies en tegen herstelmaatregelen. Deze vergunning wordt niet vóór, maar tijdens of na de uitvoering van de vergunningsplichtige bouwwerken afgeleverd.

Wat de koppeling tussen de stedenbouwkundige en milieuvergunning betreft, wordt het mogelijk om één gezamenlijke aanvraag in te dienen. Voorwaarde is wel dat er een inhoudelijke band is tussen beide vergunningen en dat de twee worden afgeleverd door de gemeente. Concreet betekent dit dat voorlopig enkel bedrijven met milieuhinder, die zijn ingedeeld in klasse 2, zo een samengevoegde aanvraag kunnen indienen. Beide vergunningen volgen een aparte procedure, met gemeenschappelijke adviezen en één gezamenlijk openbaar onderzoek. Een uitvoeringsbesluit zal dit concreet uitwerken.

Meer informatie vindt u op de website Ruimtelijke ordening van de Vlaamse overheid: www.ruimtelijkeordening.be.

Sommige zaken vinden wij nu eenmaal vanzelfsprekend.

Zowel particulieren als bedrijven komen in vrijwel alle facetten van hun dagelijks leven in contact met Vinçotte, al zijn ze zich daar niet altijd bewust van. Denk maar aan de veiligheid van de omgeving waarin u woont en werkt, aan de kwaliteit die uw bedrijf produceert, of aan de inspanningen die u levert om aan de milieunormen te voldoen. Stuk voor stuk zaken waarvoor u elke dag op Vinçotte kan vertrouwen.

Met de focus op kwaliteit, innovatie en klantentevredenheid kunnen wij ons vandaag waarmaken als een 'Global Solution Provider', die zijn kracht haalt uit de continue investeringen in kennis en technologie, en de voortdurende ontwikkeling van nieuwe producten en markten.

Uw vertrouwen in de kwaliteit die Vinçotte biedt, zorgt ervoor dat onze onderneming verder blijft evolueren in groei en rendabiliteit. Op die manier kunnen wij ook trouw blijven aan onze eigen ambitie: koploper blijven op een competitieve markt, dankzij medewerkers die wereldwijd garant staan voor een unieke dienstverlening, ten dienste van een kritische klantengroep. Surf naar www.vincotte.be en ontdek hoe 135 jaar ervaring en kennis ook in uw voordeel werken.

Safety, quality and environmental services
www.vincotte.be

